קדושת לוי — נשא

יתן ה' אותך לאלה ולשבועה בתוך עמך בתת ה' כו' (במדבר ה, כא). ויש לדקדק על לשון יתן ה' אותך, הלא מאתו יתברך לא תצא הרעה. ונראה, דהנה יש שהקדוש ברוך הוא עושה דין ברשעים ואינו נתקדש שמו יתברך הגדול על ידם, ויש שהקדוש ברוך הוא עושה דין ברשעים ובזה נתקדש שמו הגדול. ונמצא זה הדין הוא חסד להם שהם נעשים כלים לקדושת שמו יתברך. וזהו חסד להם, כי אפשר יהיה עליה לנפשם בזה. וזהו הרמז (שמות יד, לא) וירא ישראל את היד הגדולה, ובאמת יד הגדולה רומז תמיד על מדת החסד ומה חסד היה כאן. ועל זה מפרש הפסוק (שם) וייראו העם את ה' ונמצא היו הם כלים שיתקדש שמו הגדול. וזהו החסד שעשה עמהם. וזהו הרמז כאן יתן ה' אותך לאלה ולשבועה בתוך עמך כו'. וזהו הוא לה חסד שעל ידה נתקדש שמו הגדול לירא מלפניו. וזהו הרמז יתן ה' כנ"ל זה שעל ידה יתקדש שמו הגדול זה הוא לה חסד זה יתן ה':

וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם (במדבר ו, כב-כג). והכלל הוא כך, דהנה הבעל שם טוב היה מוכיח תמיד את העולם בזה הפסוק (תהלים קכא, ה) ה' צלך, דהיינו כמו שהצל עושה מה שאדם עושה כך הבורא ברוך הוא כביכול עושה מה שאדם עושה. ולכך צריך האדם לעשות מצות וליתן צדקה ולרחם על העניים כדי שיעשה הבורא ברוך הוא גם כן עמו טובות. והנה המדה הזאת נקרא כה, כי פירוש המלה של כה הוא כך, פירוש כמו שהוא עושה גם כן הבורא ברוך הוא עושה. וזה ידוע שהבורא ברוך הוא רוצה להטיב לעמו ישראל, כי יותר ממה שהעגל רוצה לינוק פרה רוצה להניק. וצריך האדם כשעומד להתפלל לפני הבורא ברוך הוא כל תפילת י"ח או שאר דברי תחנונים צריך להתפלל רק שיהיה להבורא ברוך הוא תענוג מזה כמו שאמרו במשנה (אבות ב, ט) אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת, פירוש שיהיה המעשה של אדם רק כדי שיהיה להבורא תענוג מזה. וזה ידוע כשאדם מתפלל בשבילו אזי נקרא מקבל וכשאדם רוצה לקבל דבר אוחז הגב יד לארץ והתוך יד למעלה. אבל כשאדם מתפלל רק שיהיה לבורא ברוך הוא תענוג מזה אזי נקרא משפיע שהוא משפיע כביכול בהבורא ברוך הוא והמשפיע אוחז גב יד למעלה ותוך היד למטה. והנה ברכת כהנים הוא בנשיאות כפים, דהיינו שאוחזים גב ידיהם כנגד פניהם כמו מי שירצה להשפיע. וזה פירוש הפסוק כה תברכו את בני ישראל, דהיינו שיברכו את ישראל כדי שיהיה להבורא ברוך הוא תענוג מזה ותהיו אתם משפיעים כביכול בהבורא ברוך הוא ואחר כך הבורא ברוך הוא ישפיע לכם כל טובות וברכות על ישראל כמו שאמרנו שזה המדה נקרא כ"ה כמו שישראל עושים כביכול הבורא ברוך הוא גם כן עושה ומשפיע לעמו ישראל טובות וברכות חיים ושלום אמן:

או יבואר, כה תברכו את בני ישראל אמור להם כו' ושמו את שמי על בני ישראל. הכלל, לכך צריכין הכהנים לברך את ישראל בקול שישמעו ישראל בכדי שאלו אותיות שישמעו ישראל

מהכהנים יעשו רושם בישראל ויאירו מול פניהם ובזה הם מתברכין. וזהו כה תברכו כו' אמור להם, דוקא לומר להם האותיות ולא די שיבקש במחשבה על ברכת ישראל, רק לאמר להם האותיות מן הברכה. וזהו ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם, וקאי על ישראל:

יאר ה' פניו אליך ויחונך (במדבר ו, כו). הכלל, כשאדם יש לו חן אזי בודאי יש לו מעלה. ובאמת מי יכול להתפאר עצמו נגד ה' שיש לו מעלה, כי להשם יתברך כל דיירא ארעא כלא חשיבין. ולזה מרמז הפסוק חסד הבורא ברוך הוא שעושה עם ישראל שנותן לישראל התפארת והדרת פנים בכדי שיהיה להם מעלה ויהיה לישראל חן בעיניו יתברך. וזהו הרמז ישא ה' פניו אליך, שנושא לך פנים, היינו הדרת פנים והתפארת בכדי שיהיה לך מעלה לישא חן בעיניו. וזהו ויחונך, בכדי שתמצא חן בעיניו יתברך:

הנשיאים, לשון נשיאות שירימו וינשאו את העם לעבודת השם יתברך. וזהו (במדבר ז, ב) וכל העומדים על הפקודים, לשון חסרון שהצדיקים עומדים כעמוד הברזל שלא יבואו העם לידי חסרון חס ושלום. או פירוש העומדים על הפקודים, מחמת מה באו לידי מדריגה זו מחמת על הפקודים, שתמיד הם במדת החסרון בבחינות מה: